

Sygnatura akt IV Ka 891/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie :	SSO Sylwana Wirth SSO Adam Pietrzak
Protokolant :	Ewa Ślemp

przy udziale Andrzeja Mazurkiewicza Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu dnia 13 stycznia 2015 roku

sprawy **A. S.**

syna J. i T. z domu H.

urodzonego (...) w Ż.

oskarżonego z art. 177 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego L. R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 30 września 2014 roku, sygnatura akt VI K 436/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżyciela posiłkowego L. R. na rzecz oskarżonego A. S. 420 złotych tytułem kosztów udziału obrońcy w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżyciela posiłkowego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 891/14

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Świdnicy wniósł akt oskarżenia przeciwko A. S. oskarżając go o to, że w 08 stycznia 2013 roku w Ś., w woj. (...), kierując samochodem osobowym marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...), jadąc ulica (...) nieumyślnie naruszył zasady ruchu drogowego, w ten sposób, że zbliżając się do przejścia dla pieszych nie zachował szczególnej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa pieszej F. R., znajdującej się na przejściu dla pieszych, w skutek

czego potrafił ją, w konsekwencji czego piesza doznała obrażeń ciała w postaci złamania kości sklepienia i podstawy czaszki po stronie prawej, niewielkich krwawień do komór bocznych mózgu, krwawienia podpajęczynówkowego, licznych złamań żeber, stłuczenia płuc i mózgu, uszkodzenia stawu kolanowego prawego, w konsekwencji czego doszło do zatrzymania krążenia i oddychania spowodowanego licznymi urazami wielonarządowymi, co doprowadziło do zgonu,

tj. o czyn z art. 177 § 2 kk

Wyrokiem z dnia 30 września 2014 roku (sygnatura akt VI K 436/13) Sąd Rejonowy w Świdnicy:

- I. oskarżonego A. S. uniewinnił od popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 177§2 kk,
- II. na podstawie art. 632 pkt 2) kpk koszty procesu poniósł Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego.

Na podstawie art. 438 pkt 2 kpk oraz art.427§2 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

- a) art. 7 kpk, polegającą na nienależytej i jednostronnej ocenie poszczególnych dowodów, przez uwzględnienie wyłącznie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, przy jednoczesnej dyskredytacji wartości dowodowej opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków drogowych – L. B. oraz jego zeznań – co w konsekwencji doprowadziło do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu;
- b) przepisu art. 5 § 2 kpk polegające na rozstrzygnięciu na korzyść oskarżonego wątpliwości co do prędkości, z jaką poruszał się A. S. w chwili zdarzenia, które można było usunąć w wyniku przeprowadzenia przy udziale biegłych sądowych eksperymentu procesowego polegającego na odtworzeniu przebiegu zdarzenia z dnia 08 stycznia 2013 roku w tym poprzez ustalenie z jaką intensywnością oskarżony naciskał na pedał hamulca;
- c) przepisu art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 167 kpk w zw. z art. 193 § 1 kpk w zw. z art. 201 kpk, polegające na nie dopuszczeniu i nie przeprowadzeniu dowodu z opinii kolejnego biegłego z zakresu techniki samochodowej , ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków drogowych przy istniejących dwóch sprzecznych ze sobą opiniach w zakresie wpływu naruszenia przez oskarżonego zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym na powstanie i przebieg wypadku;
- d) przepisu art. 211 kpk w zw. z art. 212 kpk przez zaniechanie przez Sąd przeprowadzenia eksperymentu procesowego – z udziałem biegłych – polegającego na odtworzeniu przebiegu zdarzenia z dnia 08 stycznia 2013 roku w celu sprawdzenia między innymi z jaką prędkością na drodze poruszał się oskarżony A. S.;
- e) art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 167 kpk w zw. z art. 193 § 1 kpk poprzez zaniechanie przez Sąd przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego okulisty na okoliczność ustalenia stanu wzroku oskarżonego, w szczególności poprzez ustalenie czy oskarżony nie posiada wady upośledzającej widoczność o zmierzchu lub w miejscach nieoświetlonych, co skutkować mogłoby niedostrzeżeniem przez oskarżonego pokrzywdzonej wchodzącej na przejście dla pieszych z odpowiedniej odległości, umożliwiającej podjęcie w stosownym czasie przez oskarżonego procesu hamowania;
- f) art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 167 kpk w zw. z art. 193 § 1 i 3 kpk poprzez zaniechanie zlecenia biegłemu L. B. oraz biegłemu z zakresu medycyny sądowej wykonania opinii zespołowej, celem zbadania możliwości ustalenia – na podstawie obrażeń ciała pokrzywdzonej – toru ruchu pokrzywdzonej oraz prędkości pojazdu;

3. Na podstawie art. 438 pkt 3 kpk oraz art. 427 § 2 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mających wpływ na treść wyroku:

- a) poprzez bezzasadne ustalenie, iż bez wpływu na analizę sytuacji wypadkowej pozostaje okoliczność poruszania się przez oskarżonego samochodem terenowym, który – z uwagi na posadowienie kierowcy wyżej niż w samochodzie

osobowym, umożliwiła kierowcy lepszą widoczność, a zatem w okolicznościach niniejszej sprawy oskarżony miał możliwość spostrzeżenia pieszej znajdującej się przy prawej krawędzi jezdni i zachować w warunkach atmosferycznych panujących w dniu zdarzenia szczególną ostrożność zbliżając się do prawidłowo oznakowanego przejścia dla pieszych;

b) poprzez bezzasadne ustalenie, iż oskarżony dostosował prędkość jazdy do panujących na drodze w dniu zdarzenia warunków, w tym warunków atmosferycznych, a tym samym Sąd bezzasadnie uznał, iż oskarżony zachował ostrożność wymaganą w danych okolicznościach;

c) poprzez bezzasadne pominięcie przy wyrokowaniu faktu konieczności noszenia przez pokrzywdzonego okularów do czytania, która to okoliczność mogła mieć znacznie dla oceny możliwości spostrzegawczych oskarżonego oraz zdolności prawidłowego i ostrego widzenia pola jezdni.

a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy w całości Sądowi Rejonowemu w Świdnicy do ponownego rozpoznania. Wniósł także o zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd okręgowy zważył:

apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W wywiezionej apelacji skarżący kwestionuje dokonaną w sprawie przez sąd I instancji ocenę zgromadzonych dowodów wyrażając także wątpliwości co do sposobu procedowania sądu orzekającego, a w tym zarzucając nieprzeprowadzenie w toku postępowania wskazanych w apelacji dowodów jak również czyni zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych mającego mieć wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia.

Podniesione przez autora apelacji zarzuty nie można jednakże uznać za zasadne.

Wbrew odmiennym zapatrywaniom skarżącego sąd rejonowy rozpoznając niniejszą sprawę nie dopuścił się naruszenia art. 7 kpk. Sąd rejonowy w sposób wyczerpujący przeprowadził w sprawie postępowanie, a następnie rzeczowo i obiektywnie przeanalizował oraz ocenił tak z osobna jak i we wzajemnym powiązaniu zgromadzone w sprawie dowody i ujawnione okoliczności szczególnie wnikliwie odnosząc się do opinii biegłych sądowych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej. Zgodnie z praktyką orzeczniczą przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 kpk wtedy, gdy zostało poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 kpk), stanowi wyraz rozważenia wszystkich tych okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 kpk), a także jest wyczerpująco i logicznie, z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, uargumentowane w uzasadnieniu wyroku. Skarżący formułując zarzut naruszenia art. 7 kpk nie przedstawił natomiast merytorycznych argumentów mogących przemawiać za uznaniem, iż któryś z tych wymogów nie został w niniejszej sprawie dotrzymany.

Przeprowadzona w niniejszej sprawie analiza wydanych przez biegłego L. B. opinii, na które wskazuje skarżący w uzasadnieniu apelacji, prowadzi do stwierdzenia, iż przedstawione przez biegłego wnioski przybrały charakter stricte hipotetyczny ze względu na przyjmowanie założeń (choćby dotyczących spóźnienia reakcji oskarżonego), do przyjęcia których nie było podstaw, na co słusznie zwrócił uwagę sąd I instancji.

W toku prowadzonego postępowania sąd rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych W. K. oraz opinii zespołowej biegłego W. K. i biegłego M. B.. Lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku pozwala na stwierdzenie, iż przedstawione w toku prowadzonego w niniejszej sprawie postępowania przez biegłych sądowych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych tj. biegłego L. B. i W. K. a także biegłego z zakresu medycyny sądowej M. B. opinie sąd orzekający poddał rzeczowej i wnikliwej oraz wszechstronnej analizie i ocenie wskazując z jakich względów uznał za miarodajne opinie sporządzone przez biegłych W. K. oraz opinię zespołową biegłego W. K. i M. B..

Nie można podzielić zarzutu apelacji zmierzającego do wykazania, iż toku procedowania przed sądem I instancji doszło do naruszenia art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 167 kpk w zw. z art. 193 kpk w zw. z art. 201 kpk, mającego polegać, zdaniem autora apelacji, na zaniechaniu przeprowadzenia dowodu z opinii kolejnego biegłego z zakresu techniki samochodowej ruchu i rekonstrukcji wypadków drogowych przy istniejących, jak podnosi skarżący dwóch sprzecznych ze sobą opiniach w niniejszej sprawie. Odnosząc się do przedstawionej w powyższym zakresie argumentacji, zaznaczyć należy, iż nawet w przypadku sprzeczności pomiędzy wnioskami przedstawionymi przez biegłych nie stanowi to automatycznej podstawy do zasięgnięcia opinii kolejnego biegłego. Same sprzeczności co do wyprowadzonych wniosków opinii sporządzonych przez różnych biegłych nie stwarzają jeszcze automatycznie konieczności wywołania kolejnej opinii, aby je usunąć. Sprzeczności te mogą i powinny być bowiem oceniane przez organ procesowy, przy zastosowaniu wymogów określonych przez art. 7 kpk (tak też wypowiedział się Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 października 2012 roku II KK 261/12, por także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 11 lipca 2013 r, II Aka 116/13). Skarżący argumentując podniesiony zarzut nie wykazał aby zaistniały przesłanki z art. 201 kpk warunkujące koniecznością zasięgnięcia dowodu z opinii innego jeszcze biegłego, a zatem brak było podstaw do zakwestionowania powyższych opinii i powoływania w sprawie kolejnych biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, ponieważ zmierzałoby to do uwzględniania inicjatywy dowodowej strony do czasu pozyskania wniosków opinii ją satysfakcjonujących. Pamiętać należy, iż przepis art. 201 kpk daje też możliwość zasięgnięcia opinii uzupełniających i przesłuchania biegłych już opiniujących, z czego też sąd I instancji skorzystał. Tym samym nie jest zasadny również zarzut naruszenia art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 167 kpk w zw. z art. 193 § 1 i 3 kpk, skoro skarżący nie wykazał wadliwości w ocenie opinii biegłych, zaś okoliczność, iż strona nie zgadza się z wnioskami opinii, gdy ta spełnia wszystkie wymagania art. 200 kpk nie stanowi okoliczności do powołania kolejnego biegłego.

Nie można również podzielić stanowiska skarżącego zarzucającego naruszenie przepisów postępowania tj. art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 167 kpk w zw. z art. 193 kpk poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego okulisty na okoliczność ustalenia stanu wzroku oskarżonego. Konieczność przeprowadzenia powyższego dowodu skarżący wywodzi jak wnioskować można z przedstawionych w powyższym zakresie rozważań z okoliczności używania przez oskarżonego okularów do czytania. W ocenie sądu odwoławczego postulowana inicjatywa dowodowa jest zbędna, skoro oskarżony nie miał obowiązku używania szkieł korekcyjnych w czasie kierowania pojazdem, a używanie okularów do czytania związane jest z dalekowzrocznością, która paradoksalnie daje możliwość lepszej obserwacji pola widzenia w oddali.

Za niezasadny uznać ponadto należy zarzut naruszenia art. 5§2 kpk. Skarżący podjął próbę wykazania, iż sąd I instancji odwołał się do przywołanego przepisu, rozstrzygając na korzyść oskarżonego wątpliwości co do prędkości z jaką się poruszał w czasie zdarzenia, podczas gdy powyższe można było ustalić przeprowadzając inne dowody, a w tym eksperyment procesowy na miejscu zdarzenia. Oceny tej podzielić nie sposób, jeśli się zważy iż na miejscu zdarzenia nie zostały w sposób odpowiedni zabezpieczone ślady hamowania pojazdu kierowanego przez oskarżonego w czasie zdarzenia, a ponadto brak jest jednoznacznych danych dotyczących intensywności nacisku na hamulec oraz czasu reakcji kierującego, podczas gdy powyższe jest nieodzowne dla precyzyjnego ustalenia prędkości pojazdu w czasie zdarzenia przed podjęciem decyzji o hamowaniu i rozpoczęcia samego hamowania pojazdu. Wyniki jakiegokolwiek eksperymentu miałyby zatem charakter dywagacji nie mających waloru dowodowego, skoro nie sposób przyjąć precyzyjnych założeń do postulowanych przez apelującego eksperymentów. Sąd I instancji trafnie zatem przy ustaleniu prędkości pojazdu kierowanego przez oskarżonego przed potrąceniem pieszej kierował się zasadą wyrażoną w art. 5§2 kpk i nie zasługuje na uwzględnienie również podniesiony przez skarżącego zarzut naruszenia art. 211 kpk w zw. z art. 212 kpk. Przy przyjęciu prędkości pojazdu, jak uczynił to sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie można również podzielić argumentacji apelacji odnoszącej się do niezachowania należytej ostrożności i zaniechania poruszania się z prędkością, bezpieczną. Żaden z przeprowadzonych dowodów nie pozwala bowiem na przyjęcie, że oskarżony przed potrąceniem pieszej wykonywał w pojeździe jakieś czynności uniemożliwiające właściwą reakcję czy obserwowanie sytuacji na drodze.

Skarżący próbuje wykazać, iż sąd I instancji błędnie przyjął wtargnięcie pieszej na przejście dla pieszych. Uszkodzenia pojazdu kierowanego przez oskarżonego z prawej strony oraz miejsce potrącenia przemawiają za przyjęciem iż doszło

do wtargnięcia na jezdnię przez pieszą. Zgodnie natomiast z art. 14 pkt 1 a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku prawo o ruchu drogowym zabrania się wchodzenia na jezdnię bezpośrednio przed jadącym pojazdem w tym również na przejściu dla pieszych, przy czym podkreślenia wymaga, iż stosownie do treści art. 13.1 zd. 1 cytowanej ustawy pieszy przechodzący przez jezdnię lub torowisko jest obowiązany zachować szczególną ostrożność oraz z zastrzeżeniem ust 2 i 3 korzystać z przejścia dla pieszych. Nie można zatem przyjąć za zarzutem aktu oskarżenia, iż piesza przechodziła przez przejście dla pieszych prawidłowo dysponując pierwszeństwem przed nadjeżdżającym pojazdem, co jak się wydaje dostrzegł także oskarżyciel publiczny nie skarżąc zapadłego wyroku. W świetle powyższego również konstrukcja samochodu, którym poruszał się oskarżony w istocie nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem wyższe usytuowanie kierującego w samochodzie terenowym dające możliwość lepszej obserwacji sytuacji na drodze i wcześniejszego dostrzeżenia pieszego nie prowadzi do wniosku, iż do wtargnięcia pieszej przed nadjeżdżający samochód nie doszło.

Z tych też względów apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego nie zasługiwała na uwzględnienie (art.437§1 kpk)

O kosztach należnych oskarżonemu od oskarżyciela posiłkowego ze względu na wynik postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk oraz § 14 ust. 2 pkt 4 i § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461j.t.).

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, należnych Skarbowi Państwa, orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalniając oskarżyciela posiłkowego od ponoszenia tych kosztów zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa, kierując się zasadami słuszności.